

ผมจะเล่าว่า...ทำไม ผมจึงตั้ง...รัชวิทย

มี ใครยังไม่เคยทานข้าวกับผมบ้างครับ ยกมือขึ้น

....เป็นคำถามที่ผมอยากถามผู้บริหารระดับสูงใน อว. เพราะผมเชื่อว่าตลอด 1,111 วันในตำแหน่ง รมว.อว.ของ ผม ผมทานข้าวร่วมกับผู้บริหารแทบทุกคนในกระทรวง เพราะสำหรับผม ใต้อาหาร คือ ที่ทำงานที่ดีที่สุด

....ใช่ครับ ผมชอบวิธีการทำงานแบบ “ไม่เป็นทางการ” โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนไทย ทุกท่านเคยได้ความเห็นที่แท้จริงจากในห้องประชุมไหมครับ เวลาเลขาฯ อ่านรายงานการประชุมเคยฟังจนจบไหมครับ ผมไม่ใช่คนที่ต่อต้านระบบ ระเบียบ แต่ผมจะทำวิธีใดก็ได้ ที่ทำให้งานสำเร็จได้ตามเป้าหมาย เร็วและ มีประสิทธิภาพ เพราะผมต้อง “นำ” ให้ อว.นำไทยสู่เป้าหมายประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ในปี 2580 ครับ

ผมค้นพบว่า คนไทยเก่งวิทยาศาสตร์ไม่ด้อยไปกว่าประเทศเพื่อนบ้านเลยครับ แต่จะอย่างไรให้คนเก่งได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ ผมจึงให้นโยบาย “มหาวิทยาลัยไม่เป็นทางการ แต่เป็นเลิศระดับสูง” ด้วยรูปแบบ Virtual Organization เป็นนวัตกรรมในการสร้างกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ให้กับไทย ในชื่อ “รัชวิทย” วิทยสถานวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย (Thailand Academy of Science : TAS)

เพื่อสร้างหลักสูตร Future Graduate Platform หรือบัณฑิตวิทยุสมรรถนะสูง โดยใช้ Non-conventional Futures Graduate Platform ผลิตกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีทักษะหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง โดยพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน

ระหว่างสถาบันวิจัย ภาคเอกชน และมหาวิทยาลัย ในรูปแบบ Demand-driven platform ในระดับปริญญาโท และเอก ภายใต้ TAS Educational sandbox

ทำงานจริงกับภาคเอกชนอย่างน้อย 70% และเรียนทฤษฎี 30% ในสาขาที่รองรับการเติบโตและโอกาสทางอุตสาหกรรมใหม่ๆ ของประเทศไทย เช่น Quantum technology, Plasma technology, High energy physics, การสร้างดาวเทียม, การสร้างพลังงานทดแทน ซึ่งนักศึกษาจะได้เข้าไปฝึกตัวทำวิจัยในสถาบันวิจัยชั้นนำของโลก “บัณฑิตรัชวิทย” จะสำเร็จการศึกษาโดยมีทั้ง Degree certificate และ Skill (Non-degree) certificate ครับ

มหาวิทยาลัยรัชวิทยเกิดขึ้นบนโต๊ะอาหาร และในร้านกาแฟครับ สำหรับผม “ผู้นำ” ต้องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นได้จริง ให้นโยบายแล้ว ต้องติดตาม เร่งรัด ลงลึกถึงรายละเอียด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้นำประเทศต้องทำงาน “อนาคต” อย่างสม่ำเสมอแก้ปัญหาทุกวัน อย่าให้ประเทศเดินอยู่กับที่ เพราะนั่นเท่ากับเดินถอยหลังครับ

ปัจจุบัน รัชวิทย หรือ TAS อยู่ภายใต้การดูแลของ บพข. (หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม) ซึ่งนำโดย รศ.ดร.วีระพงษ์ แพสุวรรณ ประธานกรรมการบริหาร บพข.และ ศ.ดร.สมปอง คล้ายหนองสรวง ผู้อำนวยการ บพข. ซึ่งท่านเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ไทยก้าวสู่ประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ภายในปี 2580 ด้วย วทน. ผมขอยกคำพูดของท่านที่ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับ TAS ให้ทุกท่านได้เห็นภาพ และเชื่อมโยง วทน.ทั้งระบบได้อย่างชัดเจน

“รัชวิทย” เป็น Science and Technology Brainpower Consortium จะเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศด้วยวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี มีหน้าที่คิดและนำเสนอ Country's Solutions เพื่อตอบ Country Agenda ด้วยการสร้างและพัฒนากำลังคนแห่งอนาคต

.....รศ.ดร.วีระพงษ์ แพสุวรรณ
ประธานกรรมการบริหาร บพข.

“ตอนนี้เรามีคนไทยสมรรถนะสูง ทั้งในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ประมาณ 70 ท่าน ใน 18 หลักสูตรใหม่ ที่ออกแบบตาม Demand หรือความต้องการของประเทศ ที่ตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก”

ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นบุคลากรที่มีความสามารถในกลุ่ม Frontier Technology ที่เป็นที่ยอมรับในระดับโลก ซึ่งเกิดจากการทำงานร่วมมือกันเป็นครั้งแรก ของเครือข่ายนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ สถาบันวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัย และภาคเอกชน ภายใต้การขับเคลื่อนของ TAS ซึ่งเป็น 1 ใน 3 ชิงนำที่ผ่านอดีต รมว.อว.ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก

เหล่าบรรพชนได้มอบนโยบายไว้ เพื่อเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะ
ทำให้ไทยก้าวสู่ประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ภายในปี 2580

การพัฒนาคนสมรรถนะสูง โดย TAS ถือเป็นจุดคานงัด
ที่สำคัญของการที่ไทยจะก้าวสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการนำ
อุดมศึกษามาทำงานร่วมกับ วทน. (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ
นวัตกรรม) ซึ่งเป็นการปฏิรูปทั้ง 2 ด้านให้เดินไปด้วยกัน โดย TAS
เป็นผู้เชื่อมโยง เพื่อทำหน้าที่สำคัญ 3 ประการให้กับประเทศ คือ

- 1.เป็น Frontline Think Tank เป็นสมองที่ชาญฉลาดที่จะแก้
ปัญหาใหญ่ๆ ของประเทศ
- 2.การสร้างโอกาสใหม่ๆ ให้กับประเทศด้วย วทน.ระดับสูง เพื่อ
พลิกฟื้นเศรษฐกิจในระดับมหภาค
- 3.สร้างคนไทยให้มีทักษะพิเศษแบบใหม่ที่สามารถรองรับกับ
World Disruption ที่เกิดขึ้น

ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ TAS ทำให้สถาบันวิจัย และ
สถาบันอุดมศึกษาได้มาซึ่งความรู้ แสร์โครงสร้างพื้นฐาน และ
ทำงานร่วมกันกับกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน ภาย
ใต้เป้าหมายและความต้องการที่แท้จริงของประเทศได้สำเร็จ ซึ่ง
ท่านอดีต รมว.อว.ท่านเรียกว่า Corporate University โดยใน
อนาคตจะทำให้เกิดการส่งออกความรู้ของไทยไปสู่เวทีโลก ไทย
จะขยับจากประเทศที่ใช้แรงงาน โดยมีฐานการผลิตเดิมที่เป็น
เกษตรกรรม อาหาร มาผนวกกับการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
ศิลปวัฒนธรรม ความเป็นไทยที่เป็นเอกลักษณ์ จนเราสามารถ
สร้างสรรค์ และส่งออกความรู้ และคนสมรรถนะสูง ซึ่งเป็นที่
ต้องการของประเทศอื่นได้ และนี่จะกลายเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญ
ของการพัฒนาประเทศในอนาคต.....ศ.ดร.สมปอง คล้ายหนอง
สรวง ผู้อำนวยการ บพค.

ผมขอกล่าวขอบคุณเป็นพิเศษไว้ ณ ที่แห่งนี้ กับท่าน ศ.ดร.
นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล อดีตปลัด อว. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง
ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการส่งเสริม
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทว.) และอีกหลายๆ หน่วย
งานที่ช่วยกันผลักดัน TAS ให้ประสบความสำเร็จ อาทิ

สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ และหน่วยงานสนับสนุนทั้งหมด
ขออภัยนะครับ หากตกหล่นชื่อหน่วยงานใดไป ขอได้รับการ
ขอบคุณจากผมทั้งหมด

นอกจากนั้น กระทรวง อว.ยังมี ธัชชา “วิทยสถานด้าน
สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย”
Thailand Academy of Social Sciences, Humanities and Arts
(TASSHA) กับ ธัชภูมิ “วิทยสถานเพื่อการพัฒนาพื้นที่” Thailand
Academy for Area Collaboration , Innovation and Transformation
(TACIT) อีก 2 หน่วยงานที่กำลังขับเคลื่อนอย่างไม่เป็นทางการให้
ประเทศก้าวสู่เป้าหมายประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ภายในปี 2580 อยู่
ด้วยนะครับ

ผมหวังว่าทั้ง 3 ธัชจะได้รับการสนับสนุนและขับเคลื่อนอย่าง
รวดเร็วต่อไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันครับ ผมยินดีทั้งผลึก ทั้ง
ดันให้สำเร็จครับ

..... เชิญทานอาหารให้อร่อยครับ

“เอกเชนก” รวมบทสนทนา (ไม่) ลับบนโต๊ะอาหารตลอด 3 ปี
ที่คุณไม่เคยได้ยินของผม อดีต รมว.อว.ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรม
ทัศน์ กับเรื่องราวเบื้องหลังแผนการเปลี่ยนไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้ว
ในปี 2580

*** ทำความรู้จักธัชวิทย์เพิ่มเติมได้ที่ <https://bit.ly/ธัชวิทย์>
<https://bit.ly/ธัชวิทย์2>

ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์

อดีตรมว.การอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม